

Diplomová práce

Jméno a příjmení (student): Petr Prajka

Oponent: ...Prof. Dr. Albert-Peter Rethmann

Posudek oponenta:

Téma: Princip lidské důstojnosti ve věznicích ČR

P. Prajka zpracovává téma své diplomové práce v 5 krocích: Po úvodu následuje kapitola 1, která je věnována lidské důstojnosti jako jádro mezinárodního, vnitrostátního a kanonického práva.. V kapitole 2 jsou nastíněny teologické aspekty řeči o lidské důstojnosti a lidských právech. Kapitola 3 se zabývá respektováním lidské důstojnosti ve vězení v dějinách a současnosti, kapitola 4 přechází k dnešnímu stavu respektování lidských prav v českých věznicích a v kapitole 5 hodnotí autor faktickou situaci ve věznicích v ČR a českou legislativu, vztahující se k otázce předložené diplomové práce: Princip lidské důstojnosti ve věznicích ČR.

P. Prajka, a to je pozitivní, sestavil ve své práci hodně textů filozofického, ale zvláště teologického a církevního původu, které vyzývají k uznání hodnoty („důstojnosti“) každého člověka. V tom smyslu může předložená práce autorovi i v budoucnosti sloužit jako zdroj mnoha krásných citací k danému tématu. Smysluplné by bývalo bylo, kdyby autor představil aspoň krátce, teorii trestu z etického hlediska, protože je potřeba zdůvodnit, proč má stát vůbec právo trestat. Důvod, že má povinnost „chránit vnitřní a vnější právo, tedy zákonné zájmy své i svých občanů“ (5) je nedostačující.

Čtenář dále očekává před pojednáním o lidských právech, reflexe toho, co máme jako teologové popř. filozofové na mysli, když píšeme o lidské důstojnosti, a jak souvisejí lidská práva s lidskou důstojností (kap. 2).

Recenzentovi není jasné, jak autor přijde na otázky, které sloužily sociologickému průzkumu mezi vězni. Jak/proč vyjadřují odpovědi právě na tyto otázky (n.př. výběr aspektů otázky 9) „reálný stav dodržování lidských práv ve věznicích ČR“? Proč vybral právě tyto aspekty, ne jiné?

Esejistický styl, který občas připomíná kázání, neodpovídá očekávání na vědeckou práci: „... za něco zcela exotického“ (8), „...se zlatým pravidlem 'vše co není zakázáno, je povoleno““ (8), „... principy, které nám ve své laskavosti předal Bůh jíž v Desateru ...“ (13), „proces otevírání se církve všem lidem a celému větu“ (19), „Víra, to slovo víra je velice důležité“ (21). Některá polemická slova se nehodí do vědecké práce: n.př. „d'ábel komunismus“ (18). Nevím, co autor má na mysli, když píše o tom, že naše doba je přetechnizovaná a uspěchaná (kulturní pesimismus?) a co vůbec znamená celá tato věta (str. 9, první odstavec). Dále se ptá recenzent, jestli si je autor diplomové práce vůbec vědom (21n.), že katolická církev dlouho

odmítla demokratické uspořádání států a aspoň určitou interpretaci lidských prav (Syllabus, 1864). Není správné, když píše, „že demokratický stav myslí bez evangelijní inspirace není možný“ (22).

V dalším průběhu diplomové práce není jasné, proč autor vybral právě příklad sestry Marie Restituty. V tomto případě šlo o trest smrti, ne ale o kauzu, která souvisí s diskuzí tematu diplomové práce.

Slova v uvozovkách ukazují, že autor hledal, ale nenašel vhodný termin (n.př. str. 9, první odstavec, 29). Na několika místech používá autor pojmy nepřesně, n.př. když píše, že bible „je nejčestnějším pramenem pro lidskou důstojnost“. Snad je bible pramenem pro řeči o lidské důstojnosti, nikoliv ale pro samotnou důstojnost, která je teologicky řečeno v Bohu. Nad to očekává kritický čtenář metodologicky reflektovanou exegezi biblických textů a nejenom sbírka biblických textů, ve kterých nějak zaznívá to, co dnes nazýváme lidskou důstojnost. Dále se recenzent ptá, co má autor na mysli, když píše o „historické teologii“ (kap. 2.1). Pravděpodobně chce vypracovat dějiny teologické reflexe o lidské důstojnosti. Smysl vět jako „Historická teologie se vyvíjela postupně. Nevíce se o ni zasloužili apoštolové Pavel, Petr ...“ (str. 17) není zřejmý.

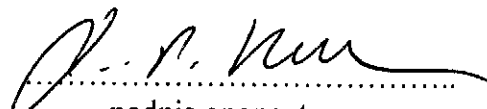
Ne vždy je poznat, jak řeší konkrétní podkapitola téma diplomové práce. Na př. by bylo smysluplnější v kapitole 3.2.4 méně popsat organizační strukturu duchovní služby ve vězeních, nýbrž rozebrat více její úkol a příspěvek k respektu k lidské důstojnosti v systému českých věznicích.

Formální poznámky:

- Chybějí citace, n.př. věty od Benedikty XVI. na str. 19. Jakou funkci má takový nadpis? (srov. str. 45: citace od W. Churchilla; jméno má 2 l, tečka za jménem je zbytečná; 52 atd.)
- Kap. 3.2.3: nadpisy bez číslování

I přes tyto kritické poznámky doporučuji práci k obhajobě

V Praze dne 31.10.2007

.....
podpis oponenta